

UTBILDNING OCH DEMOKRATI

EDUCATION AND DEMOCRACY

7.5 högskolepoäng - 7.5 credits

Kurskod: LAUV03

Utbildningsnivå: Grundnivå

Huvudområde:

Fördjupningsnivå: G1N

Utbildningsområde: Undervisningsområdet

Ämnesgrupp: Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Fastställd av: Utbildnings- och forskningsnämndens kursplaneutskott 2025-12-06

Version: 2

Gäller från: Vårtermin 2026

Behörighetskrav

Inga särskilda förkunskapskrav.

Lärandemål

Studenten skall kunna:

Kunskap och förståelse

- Redogöra för skolans framväxt och lärarprofessionens roll sett till organisation, styrning och uppdrag utifrån förståelse för olika sociala gruppers villkor i samhället.

Färdighet och förmåga

- Analysera skolans demokratiska uppdrag och samhällseliga betydelse i relation till lärarprofessionen, organisation, styrning och uppdrag,
- identifiera och analysera läroplansförändringar och dess konsekvenser för lärarprofessionen,
- visa grundläggande förmåga att uttrycka kursinnehållet i korrekt skriftlig och muntlig form.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- Kritiskt granska dagens skolsystem utifrån hållbarhets-, jämlik- och jämställdhetsperspektiv samt värdera ekonomiska, politiska, kulturella och ideologiska påverkansfaktorer.

Innehåll

- Skolans organisation och styrning
- Skolans uppdrag och styrdokument
- Läroplansteori
- Skolans demokratiska värderingar
- Lärarprofessionens utveckling och förutsättningar

Examination

(2301) 5 hp, Skriftligt individuellt prov, Tregradig skala
(2301) 5 credits, *Written individual test, Three-grade scale*

(2303) 1 hp, Seminarium, Tvågradig skala
(2303) 1 credits, *Seminar, Two-grade scale*

(2302) 1.5 hp, Skriftlig inlämningsuppgift, Tvågradig skala
(2302) 1.5 credits, *Written assignment, Two-grade scale*

För varje prov anordnas ett ordinarie provtillfälle samt ett ordinarie omprovstillfälle. Ordinarie omprov (tillfälle 2) erbjuds tidigast två veckor och senast sex veckor efter att studenten har delgivits betygsbeslut från första provtillfället.

Utöver ordinarie prov och ordinarie omprov ges ytterligare omprov (tillfälle 3 eller fler) för såväl teoretiska som praktiska prov. Minst tre provtillfällen ska erbjudas inom ett år för varje prov inom ett kurstillfälle.

En student som inte helt uppfyller målen för ett prov kan, efter beslut av examinator, ges möjlighet till komplettering för att uppnå godkänt betyg. Det är enbart möjligt att komplettera upp till godkänt, ej till högre betyg. I normalfallet tilldelas studenten kompletteringsuppgiften i samband med att betyg meddelas på det ordinarie provtillfället. Komplettering ska lämnas in inom två veckor efter att studenten meddelats provresultatet, men före nästa omprov. Om studenten inte uppfyller detta inom utsatt tid kvarstår betyget underkänt och studenten hänvisas till omprov.

Om studenten har ett beslut från GIH om särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning eller andra skäl, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller låta studenten genomföra provet på ett alternativt sätt.

Kurskrav

Vid frånvarande från ett kurskrav (obligatoriska undervisningsmoment) kan, efter beslut av examinator, ges möjlighet till ersättningsuppgift. Uppgiften ska inlämnas senast i samband med avslut av delkurs eller kurs.

Betyg

På kursen ges något av betygen Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U). För betyg Godkänd på hel kurs krävs godkänt på samtliga examinationer i kursen. För betyg Väl Godkänd på hel kurs krävs väl godkänt på det skriftliga individuella provet.

Senast i samband med kursstart ska studenten erhålla preciserade information om betygskriterier för respektive nivå.

Studentinflytande och kursvärdering

I enlighet med 1 kap. 14 § högskoleförordningen (1993:100) ordnas skriftlig kursvärdering efter avslutad kurs. Återkoppling av resultatet till studenterna görs efter genomförd kursvärdering.

Kursvärderingar ska ha fokus på studenternas lärande och den pedagogiska processen i kursen, där lärandemål, läraaktiviteter och examinationens utfall ligger till grund för en pedagogisk reflektion samt kursens kvalitet.

Undervisningsform

Undervisningen bedrivs i form av föreläsningar, seminarier och litteraturstudier. Undervisningen sker både i helklass och i mindre grupper.

Övrigt

I det fall en kurs har upphört eller genomgått större förändringar ska student efter genomförd förändring eller kursens avskaffande vara garanterad minst tre ytterligare provtillfällen (utöver ordinarie provtillfälle) under en tid av minst ett år, dock som längst två år efter det att kursen upphört/förändrats.

Vad avser praktik och verksamhetsförlagd utbildning gäller motsvarande, men med begränsning till endast ett ytterligare tillfälle.

Litteratur och övriga läromedel

Giltig fr.o.m.: Hösttermin 2025 (2025-09-01)

Beslutsdatum: 2025-06-13

Axelsson, T., Brantefors, L., Elenius, L. 2017. ” Utbildning och Minoriteter”, Larsson & Westberg (red.) *Utbildningshistoria: en introduktion*, Lund: Studentlitteratur.

Bertilsson, E. 2020. "Läraryrket och lärarutbildningens historia", Jarl, M., Larsson, H. A. (red.), *Utbildnings organisation och villkor. Demokratins grunder*, Stockholm: Natur & Kultur.

Börjesson, M. (red.) 2020. ”Det svenska gymnasiefältet”, i Lundgren, U. P., Säljö, R., Liberg, C. (red.), *Lärande, skola, bildning: En grundbok för lärare*, Stockholm: Natur & Kultur.

Carlbaum, S. 2018. ”Utvärdering, marknadsföring och skolval” i Dahlstedt, M., Fejes, A., (red.), *Skolan, marknaden och framtiden*, Lund: Studentlitteratur.

Edgren, H. 2019. ”Folkskolan och grundskolan”, Larsson & Westberg (red.), *Utbildningshistoria: en introduktion*, Lund: Studentlitteratur.

Englund, T. 2018. ”Är demokratin hotad? Om privata intressen och skolans omvandling”, *Utbildning och Demokrati* vol. 27.

Florin, C., Johansson, U. 1996. ”Tre kulturer - tre historier. Disciplinering i läroverk, flickskolor och folkskolor under 1800-talets senare hälft”, *Utbildningshistoria*, Uppsala.

Forsberg, H. 2015. *Kampen om eleverna: gymnasiefältet och skolmarknadens framväxt i Stockholm, 1987–2011*, Uppsala: Uppsala universitet, valda delar.

Larsson H. 2016. *Idrott och hälsa: Igår, idag och imorgon*, Stockholm: Liber, valda delar.

Lindström, G. & Pennlert, L. Å. 2022. *Undervisning i teori och praktik: en introduktion i didaktik*, Umeå: Fundo Förlag.

Lundström, U., Rönnberg, L. 2015. "Att styra skolan med marknaden som förebild", Lindblad, S., Lundahl, L. (red.), *Utbildning: makt och politik*. Lund: Studentlitteratur.

Ringarp, J. & Nihlfors, E. 2020. *Styrning och ledning av svensk förskola och skola*, Malmö: Gleerups, valda delar.

Skolverket 2013. *Förskolans och skolans värdegrund förhållningssätt, verktyg och metoder, valda delar*.

Skolverket. 2022. *Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet, valda delar*.

Sundberg, D. 2021. *Svenska läroplaner: Läroplansteori för de pedagogiska professionerna*. KURSPLAN 5 (5), Lund: Studentlitteratur, valda delar.

Vetenskapliga artiklar och fördjupningsmaterial tillkommer.